КРВ (КРАЉЕВСКИ РЕД ВИТЕЗОВА) И ПОСТМОДЕРНИ „ХЕРОЈСКИ РЕАЛИЗАМ АКЦИЈЕ”

Повратак витезова

„Модерни витез не мора носити оклоп и мач, не мора излазити на двобоје у зору, не мора бити Дон Кихот који тужно-смешно јуриша на ветрењаче. Али мора бити боготражитељ и миропомазаник у своме срцу. Ако то јесте, онда се може задесити у било којој ситуацији, у било којој професији, на било којој страни фронта. Он ће увек, са осмехом спокојне ведрине, вођен Радосном Вешћу, упркос дигитронима и тами која га окружује, закорачити у правцу испуњења своје мисије, свог послушања, свог вечног завета”

Пише: Владимир Путник

„Ја не од-лу-чу-јем да ли ћу по-ћи у бој по то-ме ко-ли-ка си-ла *на-спрам* ме-не сто-ји, не-го по то-ме ко-ли-ка је све-ти-ња ко-ју бра-ним. Ја не од-лу-чу-јем да ли ћу по-ћи у бој по то-ме ко-ли-ка си-ла
иза
ме-не сто-ји, не-го по то-ме ко-ли-ка је све-ти-ња ко-ју бра-ним.”

Те ре-чи књи-жев-ног и филм-ског кне-за Ла-за-ра, вер-на ре-кон-струк-ци-ја исто-риј-ског, во-де нас у са-мо ср-це срп-ске и сва-ке дру-ге исто-ри-је ви-те-штва.

А исто-ри-ја ви-те-штва, од иско-на до тре-на овог на-шег су-сре-та на стра-ни-ца-ма пред ва-ма, бит-ни је део и јед-на од мо-гућ-но-сти исто-ри-је спа-се-ња. Кроз све сво-је ве-ли-чан-стве-не ди-мен-зи-је, ви-те-штво се увек мо-же све-сти на јед-но: на бри-гу о ду-ши. И по-сле свих ва-жних и не-ва-жних ре-че-ни-ца, по-сле свих ве-ли-ких и ма-лих ис-ку-ше-ња – баш као што је то на-пи-са-но у јед-ном не-дав-ном уредничком увод-ни-ку нашег листа – ви-те-штво је ко-на-чан од-го-вор на пи-та-ње: „Шта ти је ва-жни-је: *част* или
жи-вот
?”

Зна-ме-ни-ти Шпа-нац Хо-се Ор-те-га и Га-сет пи-сао је да је хе-рој-ство реч ко-јом, у су-шти-ни, име-ну-је-мо сва-ко уна-пред и до-бро-вољ-но при-хва-та-ње смр-ти. Ви-те-штво је, ме-ђу-тим, ви-ше од хе-рој-ства. Ви-тез је ви-ше од рат-ни-ка и бес-крај-но ви-ше од вој-ни-ка или на-о-ру-жа-ног ин-ду-стри-јал-ца.

Је-дан од нај-бо-љих европ-ских пи-са-ца и ви-те-зо-ва оног ве-ка у ко-јем смо ро-ђе-ни ве-ли:

„Би-ти ви-тез зна-чи оста-ти без-у-слов-но ве-ран суд-би-ни. При-хва-ти-ти пат-њу, бор-бу, слу-чај, смрт, грех. Ако то не-ко све-сно у се-би учи-ни и пре-у-зме на се-бе, он сту-па на ви-ши сту-пањ.”

ПО-РЕ-ДАК ЗЛАТ-НОГ ДО-БА

Ви-те-штво је пре све-га дух и реч. За-вет и по-све-ће-ње. Плем-ство кр-ви и плем-ство чи-на.

Мач у ви-те-шкој ру-ци је пре све-га пут и зна-мен. Ред и уз-но-ше-ње.

У по-рет-ку злат-ног до-ба и це-ло-сног чо-ве-ка, где је од-у-век и за-у-век *све у све-му*.

По-ре-дак злат-ног до-ба – на-из-глед за-у-век иш-че-зао, за фи-зич-ко око ко-је не про-зи-ре и за дух ко-ји се от-ки-нуо и за-тво-рио – мо-же се об-но-ви-ти у свим вре-ме-ни-ма, у јед-ном је-ди-ном тре-нут-ку, у ср-цу ма-кар јед-ног про-бу-ђе-ног и про-све-тље-ног чо-ве-ка. Та-ко се по-ре-дак злат-ног до-ба об-но-вио и у ср-цу пр-вог ме-ђу јед-на-ки-ма у Кра-љев-ском ви-те-шком ре-ду, у ср-цу Ха-џи Зо-ра-на Мр-ђе-но-ви-ћа, ка-да се у про-ле-ће 1999. го-ди-не, сам, по уну-тар-њем при-зва-њу, се-дам-на-е-стог да-на од по-чет-ка бом-бар-до-ва-ња вра-тио из Па-ри-за у бом-бар-до-ва-ну отаџ-би-ну. Ре-као је без-у-слов-но ДА сво-јој суд-би-ни — и остао.

Сле-де-ћи древ-ни иде-ал *„Кроз сми-ре-ње до спа-се-ња*” — ви-тез увек зна где му је ме-сто и шта му је чи-ни-ти. И ни-ка-да не за-бо-ра-вља да по-ста-ви пре-суд-но пи-та-ње: „Че-му слу-жи Грал?”

Уз древ-ног ви-те-за увек је ста-јао ду-хов-ник. Тек за-јед-но они чи-не це-ли-ну. Је-дан је *би-ти*, дру-ги *чи-ни-ти*. Је-дан је *ми-сао*, дру-ги *ак-ци-ја*. Је-дан је око, ду-хов-но око — дру-ги је ру-ка, ру-ка Прав-де.

Од Оца, кроз Си-на, у Све-том Ду-ху.

*СВЕТ*КОВИНА

У овој епо-хи друк-чи-јој од свих по-зна-тих, епо-хи три-јум-фа де-мон-ског у не-ви-те-шкој при-ро-ди тех-ни-ке, ви-те-штво је об-лик са-кра-ли-за-ци-је жи-во-та. Ус-по-ста-вља-ње уну-тар-њег са-крал-ног ре-да у на-шој обич-ној сва-ко-дне-ви-ци.

Мо-дер-ни ви-тез не мо-ра но-си-ти оклоп и мач, не мо-ра из-ла-зи-ти на дво-бо-је у зо-ру, не мо-ра би-ти Дон Ки-хот ко-ји ту-жно-сме-шно ју-ри-ша на ве-тре-ња-че. Али мо-ра би-ти бо-го-тра-жи-тељ и ми-ро-по-ма-за-ник у сво-ме ср-цу. Ако то је-сте, он-да се мо-же за-де-си-ти у би-ло ко-јој си-ту-а-ци-ји, у би-ло ко-јој про-фе-си-ји, на би-ло ко-јој стра-ни фрон-та. Он ће увек, са осме-хом спо-кој-не ве-дри-не, са Ра-до-сном Ве-шћу у сво-ме ср-цу, упр-кос ди-ги-тро-ни-ма и та-ми ко-ја га окру-жу-је, за-ко-ра-чи-ти у прав-цу ис-пу-ње-ња сво-је ми-си-је, свог по-слу-ша-ња, свог веч-ног за-ве-та.

Сва-ког про-ле-ћа ми то мо-же-мо ви-де-ти и осе-ти-ти у ср-цу пре-сто-ног Де-спо-то-вог гра-да, у вре-ме Ве-ли-ког по-ста, уочи Цве-ти, да-на осло-бо-ђе-ња Бе-о-град-ске тврђа-ве и ула-ска Хри-сто-са у Је-ру-са-лим, на Ла-за-ре-ву су-бо-ту и Вр-би-цу. Та-да, у Гор-њем гра-ду, уну-тар-њем кру-гу древ-не тврђа-ве-по-све-ти-ли-шта, *Кра-љев-ски Ред Ви-те-зо-ва* ,
КРВ, оку-пља сво-је по-све-ће-ни-ке и след-бе-ни-ке на фа-сци-нант-ном, по-тре-сном, љуп-ком, об-но-ви-тељ-ском
Бо-го-љу-бље-њу.
И до-и-ста, у све-вре-ме-но-сти тог
Ви-те-шког и умет-нич-ког са-бо-ра
, опет чу-је-мо то-пот де-спот-ских ко-ња и зве-кет ви-те-шких ма-че-ва, пој веч-них хо-ро-ва и зво-на у под-гра-ђу, пред на-ма се у сла-ви ука-зу-је Бе-о-град пре сва-ког од оних че-тр-де-сет ње-го-вих ру-ше-ња, отва-ра-ју нам се по-гле-ди са за-ста-кље-ног ви-ди-ков-ца Де-спо-то-вог зам-ка, ода-кле се сти-хо-ви и мо-ли-тве уз-но-се. Ви-ди-мо, пре-ну-ти у сво-ме вре-ме-ну, ви-те-зо-ве кул-ту-ре и умет-но-сти, чу-ва-ре ба-шти-не и се-ћа-ња, овен-ча-ну де-цу-ан-ђе-ле и не-бе-ске де-вој-ке, пој-це и бе-сед-ни-ке, гај-де и сак-со-фон, ли-тур-ги-ју и ком-пју-тер, и из-над све-га мла-дог све-тог Де-спо-та ко-ји нам бри-жно по-ру-чу-је:

„Не бој-те се, Бог је уз све оне ко-ји га но-се у ср-цу.”

И за-вр-ши-мо ре-чи-ма оног ви-те-за ко-ји се за-у-век по-све-тио на По-љу Бо-жу-ра:

КА-КВИ СУ-ТРА БУ-ДЕ-МО НА КО-СО-ВУ, ТА-КВИ ЋЕ-МО ОСТА-ТИ ДО-ВИ-ЈЕ-КА. **<**

(Март 2006)